



HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2017)0095

Sähköinen demokratia EU:ssa: mahdollisuudet ja haasteet

Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. maaliskuuta 2017 sähköisestä demokratiasta Euroopan unionissa: mahdollisuudet ja haasteet (2016/2008(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan neuvoston 18. helmikuuta 2009 sähköisestä demokratiasta hyväksymän suosituksen CM/Rec(2009)1 ensimmäisenä kansainvälisenä oikeudellisenä välineenä, jossa asetetaan sähköistä demokratiaa koskevia normeja,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 2, 3, 6, 9, 10 ja 11 artiklan sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 8–20 ja 24 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan, Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan sosiaalisen peruskirjan,
- ottaa huomioon 28. lokakuuta 2015 antamansa päätöslauselman eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta¹,
- ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle aiheesta ”EU:n sähköisen hallinnon toimintaohjelma 2016–2020 – Hallinnon digitalisaatiokehityksen vauhdittaminen” (COM(2016)0179),
- ottaa huomioon YK:n sähköisen hallinnon kehityksen indeksin (EGDI) 2014,
- ottaa huomioon parlamentin politiikkayksikkö C:n vuonna 2016 tekemät kolme tutkimusta, joiden aiheina olivat sähköisen osallistumisen mahdollisuudet ja haasteet Euroopan unionissa, sähköisen äänestämisen mahdollisuudet ja haasteet Euroopan unionissa ja eurooppalaisen henkilöllisyystodistuksen perustamisen poliittinen ja oikeudellinen tilanne,
- ottaa huomioon kaksi STOAn tutkimusta: ”E-public, e-participation and e-voting in Europe - prospects and challenges: final report” (marraskuu 2011) ja ”Technology options and systems to strengthen participatory and direct democracy”, joka on tarkoitus julkaista 2017,

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0382.

- ottaa huomioon lainsäädäntävaltaa käyttävien Euroopan alue-edustajistojen konferenssin (CALRE) sähköisen demokratian alalla tekemän työn, jossa käytettiin YK:n yhteistyöverkostoa ”IT4all”,
 - ottaa huomioon 8. syyskuuta 2015 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksista ja teknologiasta: digitaalisten valvonta- ja tunkeutumisjärjestelmien vaikutukset kolmansien maiden ihmisoikeustilanteeseen¹,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan mietinnön sekä kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan lausunnon (A8-0041/2017),
- A. ottaa huomioon, että viimeaikaiset kriisit ja umpikujat rahoituksen, talouden ja politiikan alalla sekä sosiaalisella alalla vaikuttavat vakavasti yksittäisiin jäsenvaltioihin ja koko unioniin samaan aikaan, kun niihin kaikkiin kohdistuu maailmanlaajuisia haasteita, kuten ilmastonmuutos, muuttoliike ja turvallisuus; ottaa huomioon, että kansalaiset suhtautuvat politiikkaan aina vain nihkeämmin ja kääntävät selkensä poliittisille päätöksentekoprosesseille ja riski kansalaisten vieraantumisesta politiikasta on yhä suurempi; ottaa huomioon, että kansalaisten ja kansalaisyhteiskunnan sitoutuminen ja osallistuminen demokraattiseen elämään on avoimuuden ja tiedonsaannin lisäksi keskeistä demokratian toimivuuden sekä EU:n monitasoisen hallintorakenteen jokaisen tason legitimitetin ja vastuuvollisuuden kannalta; katsoo, että on selvästi tarpeen lisätä kansalaisten ja poliittisten elinten välistä demokraattista yhteyttä;
- B. ottaa huomioon, että yhteiskuntamme on viime vuosikymmeninä muuttunut erittäin nopeasti ja kansalaiset tuntevat tarvetta ilmaista useammin ja suuremmin näkemyksensä ongelmista, jotka määrittävät yhteiskunnan tulevaisuutta, ja toteaa, että poliittisten ja päätöksentekuelinten kannattaa näin ollen panostaa demokraattisiin innovaatioihin;
- C. ottaa huomioon, että äänestysprosentti Euroopan parlamentin vaaleissa on laskenut tasaisesti vuodesta 1979 ja vuoden 2014 vaaleissa se vajosi 42,54 prosenttiin;
- D. toteaa, että on erittäin tärkeää palauttaa kansalaisten luottamus Euroopan yhdyntymiseen; toteaa, että sähköisen demokratian keinoilla voidaan edistää aktiivisempaa kansalaisuutta lisäämällä osallistumista päätöksentekoon ja päätöksenteon avoimuutta vahvistamalla demokraattisia valvontamekanismeja ja lisäämällä tietoa EU:sta, jotta kansalaiset saavat äänensä paremmin kuuluville poliittisessa elämässä;
- E. katsoo, että demokratian olisi kehityttävä ja mukauduttava uuteen tekniikkaan ja tietojen ja viestintätekniisiin välineisiin liittyviin muutoksiin ja mahdollisuuksiin, joita olisi pidettävä yhteisenä hyvänä, joka oikein toteutettuna ja niin, että siitä tiedotetaan riittävästi, voi auttaa luomaan avoimemman ja osallistavamman demokratian; katsoo, että jokaisella olisi oltava mahdollisuus saada koulutusta uuden tekniikan käytössä;
- F. ottaa huomioon, että tietoverkkoturvallisuutta ja tietosuojaa on ehdottomasti kehitettävä edelleen, jos haluamme hyödyntää paremmin uutta teknologiaa institutionaalisessa ja poliittisessa elämässä ja lisätä siten kansalaisten osallistumista päätöksentekoon;

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0288.

- G. toteaa, että uusien digitaalisten viestintävälineiden sekä avoimien ja yhteistyöhön perustuvien alustojen käyttöönotolla voidaan edistää ja saada aikaan uusia ratkaisuja, joilla kannustetaan kansalaisten aktiivista osallistumista ja poliittista vaikuttamista ja vähennetään tyytymättömyyttä poliittisiin instituutioihin sekä lisätään luottamusta demokraattiseen järjestelmään sekä sen avoimuutta ja vastuuvollisuutta;
- H. ottaa huomioon, että viimeisimmässä ”unionin tilasta” pitämässään puheessa komission puheenjohtaja Juncker esitti joukon toimenpiteitä, joiden avulla voidaan lisätä sähköisen viestinnän käyttöä, mukaan lukien WiFi4EU ja 5G-verkkojen käyttöönotto Euroopassa;
- I. ottaa huomioon, että hallinnon avoimen datan avulla voidaan edistää talouskasvua, tehostaa julkisen sektorin toimintaa ja parantaa unionin ja jäsenvaltioiden instituutioiden avoimuutta ja vastuuvollisuutta;
- J. ottaa huomioon, että pääsy neutraaliin verkkoon yhdenvertaisin edellytyksin on välttämätön edellytys varmistettaessa ihmisen perusoikeuksien toteutuminen;
- K. katsoo, että sähköisen demokratian avulla voitaisiin kehittää täydentäviä yhteistyön muotoja, joilla voidaan vähentää kansalaisten vieraantumista perinteisestä politiikasta; ottaa lisäksi huomioon, että sen avulla voitaisiin edistää viestintää, vuoropuhelua sekä tietoisuutta ja kiinnostusta Euroopan unionista, sen politiikasta ja toiminnasta ja näin lisätä ruohonjuuritason tukea Euroopan yhdentymishankkeelle sekä pienentää nk. EU:n demokratiavajetta;
- L. ottaa huomioon, että virtuaalisessa julkisessa tilassa tapahtuvissa uusissa osallistumistavoissa on noudatettava julkisessa tilassa osallistumiseen liittyviä oikeuksia ja velvoitteita, esimerkiksi menettelyllisiä oikeuksia kunnianloukkaustapauksissa;
- M. toteaa, että on välttämätöntä poistaa digitaalikuilu ja tarjota kansalaisille riittävä medialukutaito ja digitaaliset taidot, jotta voidaan varmistaa internetin rooli pätevänä ja tehokkaana demokraattisena välineenä;
- N. ottaa huomioon, että tieto- ja viestintätekniset järjestelmät ovat nykyaikaisten julkishallinnon prosessien ytimessä, mutta sähköisten viranomaispalvelujen tuottamista on yhä parannettava;
- O. katsoo, että sähköinen äänestys voisi auttaa henkilöitä, jotka elävät tai työskentelevät muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka kansalaisia he ovat, tai kolmannessa maassa, käyttämään äänioikeuttaan; ottaa huomioon, että sähköisissä äänestysprosesseissa on varmistettava äänestyksen ja ääntenlaskennan turvallisuus ja salaisuus erityisesti verkkohyökkäysten mahdollisuuden suhteen;

Mahdollisuudet ja haasteet

- 1. korostaa mahdollisia hyötyjä, joita voidaan saada sähköisestä demokratiasta, joka on määritelty perinteisen demokratian tukemiseksi ja tehostamiseksi tieto- ja viestintäteknikan avulla ja jolla voidaan täydentää demokraattisia prosesseja lisäämällä kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia tarjoavia elementtejä erilaisten verkkotoimintojen kautta, joita ovat muun muassa sähköinen viranomaisasiointi, sähköinen hallinto, sähköinen keskustelu, sähköinen osallistuminen ja sähköinen äänestäminen; pitää myönteisenä sitä, että uusien tiedotus- ja viestintävälineiden avulla yhä useammat kansalaiset voivat osallistua demokraattisiin prosesseihin;

2. korostaa, että Euroopan neuvoston suosituksessa CM/Rec(2009)1 kehoitetaan jäsenvaltioita huolehtimaan siitä, että sähköisellä demokratialla edistetään ja lisätään avoimuutta, vastuullisuutta, reagointikykyä, sitoutumista, asioiden käsittelyä, osallisuutta, esteettömyyttä, osallistumista, toissijaisuutta ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja varmistetaan ne; huomauttaa, että tässä suosituksessa kehoitetaan jäsenvaltioita kehittämään toimenpiteitä, joiden avulla voidaan vahvistaa ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta;
3. painottaa, että sähköisen demokratian tarkoituksena on edistää demokraattista kulttuuria, joka rikastuttaa ja vahvistaa demokraattisia käytäntöjä, tarjoamalla vaihtoehtoisia keinoja avoimuuden ja kansalaisten osallistumisen lisäämiseksi mutta sillä ei ole tarkoitus luoda edustuksellista demokratiaa heikentävää vaihtoehtoista demokraattista järjestelmää; toteaa, että sähköisellä demokratialla ei yksinään voida varmistaa poliittista osallistumista ja että ei-digitaalisessa ympäristössäkin on edistettävä kansalaisten poliittista osallistumista rinnakkain sähköisen demokratian kanssa;
4. panee merkille sähköisen äänestämisen ja internetissä tapahtuvan etä-äänestyksen merkityksen järjestelminä, jotka voivat laajentaa kansalaisten osallisuutta ja helpottaa demokraattista osallistumista erityisesti maantieteellisesti ja sosiaalisesti syrjäytyneillä alueilla ja tarjoavat monia potentiaalisia etuja erityisesti nuorille, liikuntarajoitteisille, ikääntyneille ja henkilöille, jotka elävät tai työskentelevät muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka kansalaisia he ovat, tai kolmannessa maassa, edellyttäen että varmistetaan korkein mahdollinen tietosuojan taso; muistuttaa, että kun jäsenvaltiot ottavat käyttöön internetissä tapahtuvan etä-äänestyksen, niiden on varmistettava äänenlaskun avoimuus ja luotettavuus ja noudatettava tasa-arvon, vaalisalaisuuden, äänioikeuden käytön turvaamisen ja vapaiden vaalien periaatteita;
5. korostaa, että kaikkien digitaalisen vuorovaikutuksen prosessien on perustuttava toimielinten avoimuuden periaatteeseen ja niissä on noudatettava reaaliaikaisen tiedottamisen ja tietoon perustuvan osallistumisen yhdistelmää;
6. kannustaa käyttämään sähköistä osallistumista keskeisenä sähköisen demokratian osatekijänä ja korostaa sen merkitystä; toteaa, että sähköinen osallistuminen käsittää kolme vuorovaikutuksen muotoa EU:n toimielinten ja hallitusten välillä ja toisaalta kansalaisten välillä eli sähköisen tiedottamisen, sähköisen kuulemisen ja sähköisen päätöksenteon; toteaa, että monia kansallisia, alueellisia ja paikallisia sähköisen osallistumisen tapauksia voidaan tuoda esille onnistuneina esimerkkeinä siitä, miten tieto- ja viestintäteknikkaa voidaan käyttää osallistavassa demokratiassa; kannustaa jäsenvaltioita kehittämään edelleen näitä käytäntöjä kansallisella ja paikallisella tasolla;
7. korostaa, että tieto- ja viestintäteknikalla tuetaan osallistumis- ja keskustelumahdollisuuksien luomista, mikä puolestaan parantaa demokraattisten järjestelmien laatua ja legitimizeettiä;
8. korostaa tarvetta saada nuoret osallistumaan poliittiseen keskusteluun ja panee merkille, että tieto- ja viestintäteknikan käyttö demokraattisissa menettelyissä voi olla tehokas väline tätä varten;
9. muistuttaa ensimmäisestä eurooppalaisesta verkkoäänestyksestä Virossa sen oikeudellisesti sitovissa vaaleissa vuonna 2005, mutta katsoo, että mahdollisen sähköisen äänestämisen onnistunut käyttöönotto muissa jäsenvaltioissa edellyttää sen

arvioimista, voidaanko koko väestön tosiasiallinen osallistuminen turvata, ja että on arvioitava myös erilaisten teknologisten lähestymistapojen edut ja haasteet sekä seuraukset; korostaa, että turvalliset ja nopeat internetyhteydet ja turvallinen sähköisen identiteetin infrastruktuuri ovat sähköisen äänestyksen onnistumisen keskeisiä edellytyksiä; korostaa, että on hyödynnettävä uuden tekniikan tarjoamia etuja nykyisissä koppiäänestysmenettelyissä, ja katsoo, että merkittäviä parannuksia voitaisiin tehdä jakamalla parhaita käytäntöjä ja tutkimusta kaikilla politiikan tasoilla;

10. korostaa, että on vastattava kansalaisten tuntemiin sähköisen demokratian välineiden käyttämiseen liittyviin huoliin; katsoo, että turvallisuusongelmien ratkaiseminen ja yksityisyyden takaaminen ovat erittäin tärkeitä asioita, kun halutaan saada kansalaiset luottamaan kehittyvään digitaaliseen poliittiseen areenaan;
11. painottaa, että demokraattiset prosessit edellyttävät laajamittaista keskustelua jokaisella yhteiskunnan tasolla unionissa sekä seurantaa ja harkintaa, jotta asioita voidaan käsitellä oikeudenmukaisesti ja järkevästi; varoittaa, että internetin keskusteluvälineissä käytävien keskustelujen tuloksia voidaan vääristellä ja manipuloida; katsoo, että paras tae tämän riskin välttämiseksi on kaikkien vuorovaikutukseen osallistuvien toimijoiden avoimuus ja tiedottaminen kampanjoista, joita mahdollisesti edistetään suoraan tai välillisesti digitaalisilla foorumeilla;
12. panee merkille, että toimivan demokratian kannalta kansalaisten luottamus toimielimiin ja demokraattisiin prosesseihin ovat keskeisiä tekijöitä; korostaa, että näin ollen sähköisen demokratian välineiden käyttöönoton yhteydessä on toteutettava asianmukaisia tiedotus- ja koulutusstrategioita;
13. korostaa, että on tärkeää sisällyttää sähköinen osallistuminen poliittiseen järjestelmään, jotta voidaan ottaa kansalaiset mukaan päätöksentekoprosessiin ja varmistaa jatkotoimet; toteaa, että jos päättäjät eivät ota asiaa vakavasti, seurauksena on pettymystä ja epäluottamusta;
14. korostaa, että tieto- ja viestintäteknisten välineiden käytön olisi täydennettävä muita julkisten laitosten kanssa käytettäviä viestintäkanavia, jotta vältetään kaikenlainen syrjintä digitaalisten taitojen tai resurssien ja infrastruktuurin puutteen perusteella;

Ehdotukset demokraattisen järjestelmän parantamiseksi tieto- ja viestintäteknikan avulla

15. katsoo, että osallistuminen demokraattisiin prosesseihin perustuu ensinnäkin todelliseen ja syrjimättömään mahdollisuuteen saada tietoa ja tietämystä;
16. kehottaa lisäksi EU:ta ja jäsenvaltioita pidättäytymään hyväksymästä tarpeettomia toimenpiteitä, joilla pyritään rajoittamaan mielivaltaisesti pääsyä internetiin ja ihmisen perusoikeuksien käyttämistä, kuten suhteettomia sensuuritoimenpiteitä tai oikeutetun kritiikin ja toisinajattelun kriminalisoimista;
17. kehottaa jäsenvaltioita ja unionia tarjoamaan koulutusta ja teknisiä välineitä kansalaisten demokraattisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja tieto- ja viestintäteknisen osaamisen parantamiseksi sekä digitaalisen lukutaidon ja tasa-arvoisen ja turvallisen digitaalisen pääsyn tarjoamiseksi kaikille unionin kansalaisille (sähköinen osallisuus), jotta voidaan poistaa digitaalinen kuilu ja siten viime kädessä hyödyttää demokratiaa; kannustaa jäsenvaltioita sisällyttämään digitaalitaitojen hankkimisen koulujen opetusohjelmiin ja elinikäiseen oppimiseen ja asettamaan etusijalle digitaaliset

koulutusohjelmat ikääntyneille; tukee korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kanssa kehitettäviä verkostoja uusien osallistumisvälineiden tutkimuksen edistämiseksi ja näiden välineiden käyttöönottamiseksi; kehottaa lisäksi EU:ta ja jäsenvaltioita edistämään ohjelmia ja toimia, joilla pyritään kehittämään kriittistä ja tietoon perustuvaa ymmärrystä tieto- ja viestintätekniiikan käytöstä;

18. ehdottaa, että arvioitaessa uuden teknologian käyttöä EU:n hallinnon demokratian parantamiseksi edistyttyisiin ottamalla indikaattoreiksi verkkopalvelujen laatua mittaavia tavoitteita;
19. suosittaa, että Euroopan parlamentti ainoana kansalaisten suoraan valitsemana toimielimenä Euroopan unionissa ottaa johtoaseman sähköisen demokratian vahvistamisessa; katsoo, että tätä varten olisi hyödyllistä kehittää innovatiivisia teknisiä ratkaisuja, joiden avulla kansalaiset voivat kommunikoida mielekkäällä tavalla ja jakaa huolenaiheensa vaaleilla valitsemiensa edustajien kanssa;
20. kannustaa yksinkertaistamaan toimielimissä käytettävää kieltä ja menettelyitä ja järjestämään multimediasisältöä, jolla keskeisten päätöksentekoprosessien oleellisia osia voidaan havainnollistaa ja näin lisätä ymmärrystä ja osallistumista; korostaa tarvetta levittää tätä sähköisen osallistumisen portaalia segmentoiduilla proaktiivisilla välineillä, joiden avulla pääsee tutustumaan kaikkiin asiakirjoihin, jotka liittyvät parlamentissa käsiteltäviin asioihin;
21. kehottaa jäsenvaltioita ja unionia tarjoamaan kohtuuhintaisia ja nopeita digitaalisia infrastruktuureja erityisesti syrjäisimmillä alueilla ja maaseudulla sekä taloudellisesti vähemmän kehittyneillä alueilla ja varmistamaan kansalaisten välinen tasa-arvo kiinnittämällä erityistä huomiota heikoimmassa asemassa oleviin kansalaisiin ja tarjoamalla heille taitoja, joilla varmistetaan teknologian turvallinen käyttö; suosittaa, että kirjastoihin, kouluihin ja rakennuksiin, joissa julkisia palveluja tarjotaan, asennetaan asianmukainen nopea ja uudenaikainen tietotekniikkainfrastruktuuri, joka on tasa-arvoisesti kaikkien kansalaisten, erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ryhmien, kuten vammaisten henkilöiden, saatavilla; korostaa, että on osoitettava riittävät rahoitus- ja koulutusresurssit näitä tavoitteita varten; suosittaa, että komissio rahoittaa hankkeita, joilla pyritään parantamaan digitaalista infrastruktuuria yhteisötalouden ja solidaarisen talouden alalla;
22. painottaa, että naiset ovat aliedustettuina poliittisessa päätöksenteossa kaikilla tasoilla, samoin kuin tieto- ja viestintätekniiikan aloilla; toteaa, että naiset ja tytöt kohtaavat usein digitaalitekнологiaan liittyviä sukupuolistereotyyppioita; kehottaa näin ollen komissiota ja jäsenvaltioita investoimaan kohdennettuihin ohjelmiin, joilla edistetään etenkin haavoittuvassa asemassa oleviin ja syrjäytyneisiin ryhmiin kuuluvien naisten ja tyttöjen tieto- ja viestintätekniiikkakoulutusta ja sähköistä osallistumista käyttäen virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen välineitä;
23. toteaa, että jotta voidaan varmistaa kaikkien kansalaisten yhdenvertainen mahdollisuus käyttää sähköisen demokratian välineitä, käännökset useammalle kielelle ovat tärkeitä, kun tietoa on tarkoitus levittää ja saada kaikkien kansalaisten luettavaksi maissa, joissa on useampi kuin yksi virallinen kieli, ja kun kohteena on ihmisiä, joilla on erilaiset etniset taustat;
24. kehottaa jäsenvaltioita ja EU:ta edistämään, tukemaan ja panemaan täytäntöön mekanismeja ja välineitä, jotka mahdollistavat kansalaisten osallistumisen ja

- vuorovaikutuksen hallitusten ja EU:n toimielinten kanssa, kuten joukkoistamisen mahdollistavat alustat; korostaa, että tieto- ja viestintätekniiikan olisi edistettävä riippumattoman tiedon saantia, avoimuutta, vastuuvollisuutta ja osallistumista päätöksentekoon; kehottaa tässä yhteydessä räätälöimään kaikki komission välineet, jotka on tarkoitettu viestintään ja yhteydenpitoon kansalaisten kanssa, ja erityisesti Europe Direct -portaalin, vastaamaan nykyistä paremmin sähköisen demokratian haasteisiin; sitoutuu tekemään kaikista nykyisistä lainsäädännöllisen seurannan välineistä käyttäjäystävällisempiä ja helpommin ymmärrettäviä, koulutuksellisia ja interaktiivisia ja kehottaa komissiota toimimaan samoin omalla verkkosivustollaan;
25. kehottaa jäsenvaltioita ja EU:ta tarkistamaan demokratian toimintaa koskevien virallisten sivustojensa sisältöä, jotta voidaan tarjota koulutusvälineitä, joiden avulla nuoret pystyvät helpommin vierailemaan näillä sivustoilla ja ymmärtämään niiden sisällön, ja tuoda sivustot vammaisten henkilöiden ulottuville;
 26. kannustaa viranomaisia osoittamaan sitoutumisensa instituutioiden avoimuuteen tekemällä muutoksia strategiseen suunnitteluun ja yrityskulttuuriin, talousarvioihin ja organisatorisiin muutosprosesseihin niin, että ne perustuvat tavoitteeseen demokratian parantamisesta uuden tekniikan avulla;
 27. kehottaa perustamaan verkkofoorumin, jotta yksittäisiä kansalaisia voidaan kuulla järjestelmällisesti ennen kuin unionin lainsäätävä tekee päätöksiä, jolloin kansalaiset osallistuvat välittömämmin julkiseen elämään;
 28. katsoo, että näiden uusien välineiden käyttöönottoa on ehdottomasti tuettava tiedotuskampanjoilla, joissa tuodaan esiin niiden tarjoamia mahdollisuuksia ja yhteisvastuun ja osallistumisen kaltaisia kansalaisarvoja;
 29. korostaa eurooppalaisen kansalaisaloitteen merkitystä keinona saada kansalaiset mukaan EU:n poliittiseen elämään ja kannustaa heidän suoraa osallistumistaan ja kehottaa siksi komissiota tarkastelemaan uudelleen omaa toimintaansa, jotta se voisi hyödyntää koko potentiaaliaan niiden suositusten mukaisesti, joita Euroopan parlamentti esitti 28. lokakuuta 2015 antamassaan päätöslauselmassa; kiinnittää huomiota tähän liittyvien hallinnollisten vaatimusten yksinkertaistamiseen ja nopeuttamiseen ja tieto- ja viestintätekniiikan laajempaan käyttämiseen, esimerkiksi digitaalisten alustojen ja muiden mobiililaitteiden kanssa yhteensopivien sovellusten kautta, jotta tästä tärkeästä välineestä tulisi käyttäjäystävällisempi ja laajemmin tunnettu; katsoo, että uuden teknologian käytön avulla voitaisiin tehostaa erityisesti verkossa toteutettavaa allekirjoitusten keruujärjestelmää käyttämällä tunnistamis- ja todentamispalveluja (e-IDAS), joiden avulla kansalaiset voivat helpommin saada ja vaihtaa tietoja voimassa olevista tai mahdollisista kansalaisaloitteista, jotta he voivat osallistua aktiivisesti keskusteluihin ja/tai tukea itse aloitteita;
 30. painottaa, että useat komission prosessit, kuten verkossa toteutettavat julkiset kuulemiset, sähköisen osallistumisen toimet ja vaikutustenarvioinnit voisivat, hyötyä uusien teknologioiden laajemmasta käytöstä, jotta voidaan kannustaa yleisön osallistumista ja lisätä vastuuvollisuutta näissä prosesseissa ja unionin toimielinten avoimuutta sekä tehostaa eurooppalaista hallintotapaa; korostaa tarvetta tehdä julkisista kuulemismenettelyistä tehokkaita ja tuoda ne mahdollisimman monien ulottuville pitämällä tekniset esteet mahdollisimman vähäisinä;

31. korostaa, että kansalaiset tarvitsevat lisää tietoa nykyisistä sähköisen osallistumisen foorumeista EU:n tasolla sekä kansallisella ja paikallisella tasolla;
32. kehottaa komissiota laajentamaan ja kehittämään sähköistä osallistumista vuonna 2017 käynnistettävän digitaalisten sisämarkkinoiden strategian väliarvioinnin yhteydessä ja edistämään Euroopan unionin e-kansalaisuuteen liittyvien uusien välineiden kehittämistä ja rahoitusta; suosittelee lisäksi, että komissio keskittyy avoimen lähdekoodin ratkaisuihin, jotka voidaan ottaa helposti käyttöön kaikkialla digitaalisten sisämarkkinoiden alueella; kehottaa komissiota erityisesti sisällyttämään niihin aikaisempien hankkeiden uudelleenkäytön, kuten D-CENT (Decentralised Citizens ENgagement Technologies) -alustan, joka on EU:n rahoittama hanke teknisten välineiden tarjoamiseksi osallistavaa demokratiaa varten;
33. korostaa, että sähköisen viranomaisasioinnin kehittämisen olisi oltava jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten painopisteenä, ja pitää myönteisenä komission kunniainhimoista ja kattavaa sähköisen hallinnon toimintasuunnitelmaa, jossa asianmukainen kansallinen täytäntöönpano ja käytettävissä olevan EU:n rahoituksen koordinointi yhdessä kansallisten digitaaliasioista vastaavien laitosten ja viranomaisten kanssa ovat keskeisiä tekijöitä; katsoo, että olisi tehostettava toimia, joilla kannustetaan avointa dataa ja avoimeen lähdekoodiin ja vapaisiin ohjelmistoihin perustuvien tieto- ja viestintätekniiikan välineiden käyttöä sekä EU:n toimielimissä että jäsenvaltioissa;
34. kehottaa lisäämään yhteistyötä unionin tasolla ja suosittelee parhaiden käytäntöjen jakamista sähköisen demokratian hankkeista keinona, jolla siirrytään kohti sellaista demokratian muotoa, joka on osallistavampi ja keskustelelevampi ja joka vastaa kansalaisten toiveita ja etuja ja pyrkii ottamaan heidät mukaan päätöksentekoprosesseihin; huomauttaa, että on tarpeen tietää, mitkä ovat kansalaisten asenteet internetissä tapahtuvan etä-äänestyksen käyttöönottoon; kehottaa komissiota tekemään riippumattoman arvioinnin tai julkisen kuulemisen internetäänestyksestä ja esittämään jäsenvaltioiden tarkasteltavaksi vuoden 2018 loppuun mennessä analyysin sen vahvuuksista ja heikkouksista kansalaisille tarjottavana uutena mahdollisuutena käyttää äänioikeuttaan;
35. painottaa, että sähköisen demokratian välineitä käytettäessä on ensisijaisesti suojeltava yksityisyyttä ja henkilötietoja, parannettava internet-ympäristön turvallisuutta erityisesti tietoturvallisuuden ja tietoturvan osalta, mukaan lukien ”oikeus tulla unohdetuksi”, ja tarjottava suoja valvontaohjelmistoilta ja taattava lähteen todennettavuus; kehottaa lisäksi käyttämään enemmän digitaalisia palveluja, jotka perustuvat keskeisiin ratkaisuihin, kuten suojattuun ja salattuun digitaaliseen identiteettiin eIDAS-asetuksen mukaisesti; kannattaa turvallisia digitaalisia julkisia rekistereitä ja sähköisten allekirjoitusten varmennepalveluja vilpillisten moninkertaisten toimien estämiseksi, mikä on eurooppalaisten ja kansainvälisten ihmisoikeusnormien ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaista; korostaa lopuksi, että turvallisuuskysymyksistä ei saa tulla pelote yksityishenkilöiden ja ryhmien osallistumiselle demokraattisiin prosesseihin;
36. korostaa tarvetta kehittää demokratiaa hyödyntämällä tekniikkaa, jota olisi käytettävä turvallisessa ympäristössä, joka on turvassa teknisten välineiden väärinkäytöltä (kuten roskapostirobotit, nimetön profilointi ja identiteettivarkaudet), ja muistuttaa, että on noudatettava mahdollisimman tiukkoja normeja;

37. muistuttaa, että väärinkäytösten paljastajilla on keskeinen rooli – yleensä internetissä –, korruption, petosten, huonon hallinnon ja muiden ihmisten terveyttä ja yleistä turvallisuutta, taloudenhoidon luotettavuutta, ihmisoikeuksia, ympäristöä ja oikeusvaltioperiaatetta uhkaavien epäkohtien paljastamisessa ja samalla he varmistavat kansalaisten tiedonsaantioikeuden toteutumisen;
38. kannustaa julkisia edustajia osallistumaan aktiivisesti kansalaisten kanssa nykyisillä täysin avoimilla foorumeilla ja käyttämään uusia media- ja tietotekniikka-alustoja, jotta voidaan kannustaa keskustelua ja mielipiteiden sekä ehdotusten vaihtoa kansalaisten kanssa (sähköinen parlamentti) ja luoda suora yhteys kansalaisiin; kehottaa Euroopan parlamentin poliittisia ryhmiä ja Euroopan tason poliittisia puolueita lisäämään mahdollisuuksia julkiseen keskusteluun ja verkko-osallistumiseen;
39. kehottaa parlamentin jäseniä ja muita toimielimiä parantamaan edelleen työnsä avoimuutta erityisesti nykyisessä haastavassa poliittisessä kontekstissa ja pyytää viranomaisia tarkastelemaan mahdollisuutta perustaa digitaalisia foorumeita, myös käyttäen uusimpia tietotekniikan välineitä; kannustaa vaaleilla valittuja edustajia käyttämään näitä välineitä ja viestimään tehokkaasti äänestäjien ja sidosryhmien kanssa niin, että äänestäjille voidaan tiedottaa EU:n ja parlamentin toiminnasta ja näin avata päätöksentekoprosesseja ja lisätä tietoa unionin demokratiasta;
40. pitää myönteisinä parlamentin omia aloitteita sähköisen osallistumisen alalla; tukee jatkuvia pyrkimyksiä lujittaa parlamentin edustuksellista luonnetta, legitimiyyttä ja tehokkuutta ja kannustaa jäseniä hyödyntämään laajemmin uusia teknologioita, jotta niitä voidaan kehittää mahdollisimman pitkälle, ottaen samalla huomioon oikeudesta yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaan aiheutuvat välttämättömät rajoitukset; huomauttaa, että tarvitaan laajaa pohdintaprosessia siitä, miten jäsenten tieto- ja viestintätekniiikan käyttöä voidaan parantaa, ei ainoastaan vuorovaikutukseen yleisön kanssa, mutta myös lainsäädännössä, vetoomuksissa, kuulemisissa ja muissa näkökohdissa, joilla on merkitystä heidän päivittäisessä työssään;
41. kannustaa unionin ja jäsenvaltioiden poliittisia puolueita hyödyntämään digitaalisia välineitä mahdollisimman tehokkaasti, jotta voidaan kehittää uusia tapoja edistää sisäistä demokratiaa, mukaan lukien avoimuus hallinto-, rahoitus- ja päätöksentekoprosesseissa, sekä parantaa viestintää ja lisätä osallistumista puolueiden jäsenten ja kannattajien sekä kansalaisyhteiskunnan välillä; kannustaa niitä myös olemaan erittäin avoimia ja vastuuvollisia kansalaisille; ehdottaa tätä varten, että Euroopan tason poliittisten puolueiden perussääntöön harkitaan mahdollisesti muutoksia, jotka kattavat sähköisen osallistumisen ja edistävät sitä;
42. kehottaa unionia ja sen toimielimiä olemaan valmiita käynnistämään uusia sähköisen osallistumisen menetelmiä koskevia kokeiluja, kuten joukkoistamiskokeiluja unionin tasolla sekä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, ottaen huomioon jäsenvaltioissa jo kehitetyt parhaat käytännöt, ja käynnistämään tätä varten erityisiä pilottihankkeita; muistuttaa samalla tarpeesta täydentää tällaisia toimenpiteitä valistuskampanjoilla, jotta voidaan havainnollistaa näiden välineiden tarjoamia mahdollisuuksia;
43. kehottaa unionin toimielimiä käynnistämään osallistavan prosessin, jotta voidaan laatia eurooppalainen internetoikeuksien peruskirja muun muassa Italian edustajainhuoneen 28. heinäkuuta 2015 julkaiseman Internetoikeuksien julistuksen pohjalta, jotta voidaan

edistää kaikkia digitaali-alan liittyviä oikeuksia ja taata ne, muun muassa tosiasiallinen oikeus internetiin pääsyyn ja verkon neutraalius;

44. toteaa, että internetistä voi nykyään löytää runsaasti erilaista tietoa, ja painottaa, että kansalaisten kriittisen ajattelun valmiuksia olisi vahvistettava, jotta he voivat paremmin erottaa toisistaan luotettavat ja epäluotettavat tiedonlähteet; kannustaakin jäsenvaltioita mukauttamaan ja päivittämään lainsäädäntöä nykykehityksen huomioon ottamiseksi ja panemaan täysimääräisesti täytäntöön vihapuhetta verkossa ja sen ulkopuolella koskevan voimassa olevan lainsäädännön ja valvomaan sen noudattamista tinkimättä kuitenkaan perusoikeuksista ja perustuslaillisista oikeuksista; korostaa, että unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi kehitettävä toimia ja politiikkoja, joilla parannetaan kansalaisten ja erityisesti nuorten luovan ja kriittisen ajattelun taitoja, joita tarvitaan muuallakin, ja heidän digitaalista lukutaitoaan ja medialukutaitoaan sekä lisätään heidän osallisuuttaan ja tiedonhaluaan, jotta he pystyvät tekemään tietoon perustuvia päätöksiä ja antamaan myönteisen panoksen demokraattisiin prosesseihin;

o

o o

45. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.